

Praha 25. 6. 2014

15

Mzdy a platy ve zdravotnictví v roce 2013

Wages and salaries in health services in 2013

Souhrn

Průměrný měsíční plat zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR odměňovaných podle platných předpisů o platu, (zřizovatel Ministerstvo zdravotnictví, kraj, obec a město, ostatní centrální orgány) v roce 2013 činil 30 174 Kč, u lékařů a zubních lékařů 60 635 Kč, u všeobecných sester a porodních asistentek 28 706 Kč. Proti roku 2012 poklesl celkový průměrný plat o 0,8 %. Průměrná měsíční mzda zaměstnanců odměňovaných podle platných předpisů o mzdě (v privátních organizacích a ve všech lázeňských organizacích bez ohledu na zřizovatele) dosáhla ve zdravotnictví celkem v ČR výše 25 314 Kč, u lékařů a zubních lékařů 54 863 Kč, u všeobecných sester a porodních asistentek 23 647 Kč. Proti roku 2012 poklesla průměrná měsíční mzda o 0,5 %.

Summary

The average total monthly salary of employees in health services in the CR remunerated according to valid regulations on salary (health care providers founded by Ministry of Health, region, municipality or city or other central institution) in 2013 was 30 174 CZK, for physicians and dentists it was 60 635 CZK and for general nurses and midwives it was 28 706 CZK. The average total salary decreased by 0,8 % from 2012. The average monthly wage of employees in health services in the CR remunerated according to valid regulations on wage (in private organisations and all balneological organisations irrespective of founder) reached the level of 25 314 CZK, for physicians and dentists it was 54 863 CZK and for general nurses and midwives it was 23 647 CZK. The average wage decreased by 0,5 % from 2012.

Zdrojem dat pro tuto aktuální informaci je výkaz E (MZ) 2-01 Roční výkaz o zaměstnancích a o složkách platu ve zdravotnických organizacích a výkaz E (MZ) 3-01 Roční výkaz o zaměstnancích a o složkách mezd ve zdravotnických organizacích.

V této Aktuální informaci jsou uvedeny průměrné měsíční platy (včetně jednotlivých složek platu) a průměrné měsíční mzdy za zaměstnance u jednoho zaměstnavatele, kteří pracují ve zdravotnických zařízeních. Nesledují se příjmy zaměstnanců za dohody o provedení práce, příjmy z dohod o pracovní činnosti apod.

Zaměstnanci ve zdravotnictví v České republice jsou odměňováni:

- **podle platných předpisů o platu** - zaměstnanci příspěvkových organizací a organizačních složek státu - zřizovatel Ministerstvo zdravotnictví, kraj, obec a město, ostatní centrální orgány (rezort obrany).
- **podle platných předpisů o mzdě** - zaměstnanci ve zdravotnických zařízeních v podnikatelské sféře - zřizovatel fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba. Ve zdravotnických zařízeních, jejichž zřizovatelem je jiná právnická osoba, jsou zahrnuté i obchodní společnosti se 100 % podílem veřejného (krajského nebo

obecního) majetku. Dále tímto způsobem jsou odměňováni zaměstnanci lázeňských organizací bez ohledu na zřizovatele.

Podnikatelé (osoby samostatně výdělečně činné a podnikatelé - zaměstnavatelé) nepobírají mzdu, ale podnikatelskou odměnu, takže nejsou zahrnuti do mzdového výkaznictví. Tato skutečnost se pak nepřímo odráží v celkové úrovni mezd v zařízeních odměňovaných podle platných předpisů o mzdě a komplikuje porovnání s údaji o úrovni platů v národním hospodářství ČR.

Celková výše průměrného měsíčního platu a celkové průměrné mzdy byla ovlivněna skladbou zdravotnických zařízení a strukturou kategorií zaměstnanců včetně jejich odborností a specializací.

Podle platných předpisů o platu v roce 2013 bylo odměňováno celkem 92 611 zaměstnanců (průměrný přepočtený evidenční počet), což představovalo 37 % všech pracovníků ve zdravotnictví. Průměrný měsíční plat se proti roku 2012 snížil o 229 Kč, tj. o 0,8 % na 30 174 Kč.

Do dat za zdravotnická zařízení, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni podle platných předpisů o platu nejsou započítáni zaměstnanci krajských hygienických stanic a Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Zaměstnanci těchto organizací jsou odměňováni jako zaměstnanci státní správy. Zařazením těchto organizací do zpracování by došlo ke zkreslení průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví.

Od roku 2012 je možné v souladu se Zákoníkem práce odměňovat zaměstnance buď podle platových tarifů, nebo nově smluvním platem. Z celkového počtu zaměstnanců bylo v roce 2013 odměňováno celkem 1,09 % zaměstnanců smluvním platem. Proti roku 2012 se počet takto odměňovaných zaměstnanců v roce 2013 zvýšil o 0,34 %, tj. ze 700,48 na 1009,96 osob (průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců).

Průměrný plat zaměstnanců uvedený v tabulce je celkový průměrný plat vypočtený z platů zaměstnanců, kteří jsou odměňováni podle platových tarifů a z platů zaměstnanců, kteří jsou odměňováni smluvním platem.

Průměrný měsíční plat ve zdravotnictví byl vyšší o 5 046 Kč ve srovnání s průměrnou měsíční mzdou v národním hospodářství v České republice (25 128 Kč).

Vývoj průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví celkem v ČR (odměňování podle platných předpisů o platu)

Rok	Průměrný měsíční plat	Meziroční přírůstek	
		Kč	%
2010	27 733		
2011	29 188	1 455	5,2
2012	30 403	1 215	4,2
2013	30 174	-229	-0,8

Celkový průměrný měsíční plat lékařů a zubních lékařů v roce 2013 činil 60 635 Kč. Proti roku 2012 se snížil o 0,7 %. Průměrný plat lékařů a zubních lékařů odměňovaných podle platových tarifů v roce 2013 činil 58 837 Kč, z toho tarifní plat 30 031 Kč. V roce 2012 bylo odměněno smluvním platem celkem 4,75 % lékařů a zubních lékařů ze všech lékařů a zubních lékařů odměňovaných podle platných předpisů o platu, v roce 2013 se jejich počet zvýšil na 6,92 %. Průměrný měsíční smluvní plat činil 84 829 Kč.

Z celkového počtu 11 635 lékařů a zubních lékařů (průměrný přepočtený evidenční počet) odměňovaných podle platných předpisů o platu podle platových tarifů bylo 56,0 % zařazeno ve 14. platové třídě s průměrným měsíčním platem 68 542 Kč a tarifním platem 33 838 Kč. Ve 13. platové třídě s průměrným měsíčním platem 52 128 Kč a platovým tarifem 28 358 Kč bylo zařazeno 12,4 % lékařů a zubních lékařů a 26,6 % ve 12. platové třídě s průměrným měsíčním platem 39 451 Kč a platovým tarifem 22 663 Kč.

Celkový průměrný plat všeobecných sester a porodních asistentek se v roce 2013 proti roku 2012 snížil o 1,5 %. Průměrný plat všeobecných sester a porodních asistentek odměňovaných podle platových tarifů v roce 2013 činil 28 707 Kč, z toho tarifní plat 18 178 Kč. Převážná část všeobecných sester a porodních asistentek je zařazena v 9. až 11. platové třídě. Téměř 56 % všeobecných sester a porodních asistentek je zařazeno v 10. platové třídě s průměrným tarifním platem 17 507 Kč, a jejich průměrný měsíční plat představuje částku 26 873 Kč. V 11. platové třídě je zařazeno přes 32 % všeobecných sester a porodních asistentek s průměrným měsíčním platem 32 071 Kč a platovým tarifem 19 592 Kč. Necelých 8 % všeobecných sester a porodních asistentek bylo zařazeno v 9. platové třídě, u kterých průměrný měsíční plat činil 22 644 Kč, platový tarif 15 689 Kč.

Podrobný přehled o výši celkového průměrného měsíčního platu u jednotlivých kategorií zaměstnanců v roce 2013 a porovnání s rokem 2012 přináší následující tabulka. Stejně jako v předcházející tabulce je i v této tabulce uvedený celkový průměrný plat zaměstnanců vypočtený z platů zaměstnanců, kteří jsou odměňováni podle platových tarifů, a z platů zaměstnanců, kteří jsou odměňováni smluvním platem.

Průměrný měsíční plat zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR - členění podle kategorií

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Kategorie zaměstnanců	Průměrný měsíční plat		Meziroční přírůstek	
	2012	2013	Kč	%
Lékaři a zubní lékaři	61 078	60 635	-443	-0,7
Farmaceuti	43 213	42 271	-942	-2,2
Všeobecné sestry a porodní asistentky	29 150	28 706	-444	-1,5
Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	28 878	28 825	-53	-0,2
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	29 016	28 831	-185	-0,6
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	19 510	19 281	-229	-1,2
Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté	26 366	26 175	-191	-0,7
Pedagogičtí pracovníci	29 128	26 459	-2 669	-9,2
Technicko-hospodářští pracovníci	28 092	28 187	95	0,3
Dělníci a provozní pracovníci	15 694	15 577	-117	-0,7
Celkem	30 403	30 174	-229	-0,8

Celkově v roce 2013 poklesly platy ve zdravotnických zařízeních s odměňováním podle platných předpisů o platu o 0,8 %, tj. o 229 Kč. Platy lékařů a zubních lékařů poklesly o 0,7 %, tj. o 443 Kč. U všeobecných sester a porodních asistentek došlo k poklesu platu o 1,5 %, tj. o 444 Kč. Nejvíce poklesl plat pedagogickým pracovníkům - o 2 669 Kč, tj. o 9,2 %.

Celkový průměrný měsíční plat lékařů a zubních lékařů je přibližně dvakrát vyšší ve srovnání s celkovým průměrným platem všeobecných sester a porodních asistentek i s celkovým průměrným platem zaměstnanců ve zdravotnictví celkem. Celkový průměrný plat lékařů a zubních lékařů představoval 2,4 násobek průměrné mzdy v národním hospodářství v ČR, celkový plat všeobecných sester a porodních asistentek 1,1 násobek a celkový plat zaměstnanců ve zdravotnictví 1,2 násobek průměrné mzdy v národním hospodářství v ČR.

Podíl tarifního platu na celkovém platu byl v roce 2013 nejnižší u lékařů a zubních lékařů a představoval 51 % průměrného měsíčního platu. U všeobecných sester a porodních asistentek tvořil 63 %, u ostatních zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD) 61 %. Nejvyšší podíl tarifního platu 68 % měli zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ).

Výši složek platu u vybraných kategorií pracovníků ukazuje následující tabulka a graf v Příloze 2.

Struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků ve zdravotnictví celkem ČR v roce 2013

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Složky platů	Lékaři a zubní lékaři	Farmaceuti	Všeobecné sestry a porodní asistentky	Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté
Platový tarif	30 031	22 433	18 178	17 450	19 382	12 033	16 756
Osobní příspěvek	6 105	7 536	1 588	2 070	2 861	1 043	3 678
Odměny celkem	5 633	3 676	978	1 243	1 774	466	1 439
Práce přesčas	5 818	1 836	1 020	1 866	493	979	373
Pracovní pohotovost	1 490	177	113	168	117	53	129
Ostatní	9 759	6 201	6 829	6 029	4 018	4 707	3 737
Plat celkem	58 837	41 859	28 707	28 825	28 645	19 281	26 112

Tabulka s podrobnou strukturou průměrného měsíčního platu na zaměstnance podle všech sledovaných složek za vybrané kategorie zaměstnanců k 31. 12. 2013 je uvedena v Příloze 3. Zároveň je uveden průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců, kteří byli odměňováni podle platných předpisů o platu podle platových tarifů.

Druhým způsobem odměňování ve zdravotnictví je odměňování podle platných předpisů o mzdě. Sleduje se pouze souhrnná mzda, nesledují se jednotlivé složky mezd.

Zaměstnanci ve zdravotnictví, kteří působí v privátních zdravotnických zařízeních, tj. v podnikatelské sféře, jsou odměňováni podle platných předpisů o mzdě. Zjišťování je prováděno za zaměstnance nestátních zdravotnických zařízení ústavní péče podnikatelské sféry, za zaměstnance vybraných druhů zdravotnických zařízení jako jsou ordinace praktického lékaře pro dospělé, ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, ordinace lékaře specialisty (včetně gynekologa praktického i odborného), ordinace zubního lékaře (praktického i odborného), za zařízení domácí zdravotní péče, za samostatná zařízení nelékaře rehabilitace, samostatné zubní laboratoře, samostatné odborné laboratoře, lékárny, výdejny zdravotnických prostředků, sdružená ambulantní zařízení a zdravotnická střediska. Dále tímto způsobem jsou odměňováni i zaměstnanci všech lázeňských organizací (státní i nestátní).

Vývoj průměrné měsíční mzdy v jednotlivých letech ukazuje následující tabulka.

Vývoj průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR (odměňování podle platných předpisů o mzdě)

Rok	Průměrná měsíční mzda	Meziroční přírůstek	
		Kč	%
2010	23 660		
2011	24 740	1 080	4,6
2012	25 439	699	2,8
2013	25 314	-125	-0,5

Průměrná měsíční mzda u zaměstnanců odměňovaných podle platných předpisů o mzdě dosáhla v roce 2013 výše 25 314 Kč, tedy proti roku 2012 došlo k poklesu o 0,5 %. V porovnání s průměrnou mzdou v České republice (25 128 Kč) měli tito zaměstnanci mzdu o 186 Kč vyšší.

Vzájemné porovnání průměrné měsíční mzdy s průměrným měsíčním platem podle jednotlivých kategorií zaměstnanců v roce 2013 je uvedeno v grafu v Příloze 1.

Průměrná měsíční mzda lékařů a zubních lékařů (zaměstnanců) činila 54 863 Kč, proti roku 2012 poklesla o 2 %, tj. o 1 094 Kč. Průměrná měsíční mzda všeobecných sester a porodních asistentek v roce 2013 vzrostla proti roku 2012 o 0,3 % z 23 567 Kč na 23 647 Kč.

Srovnání průměrné měsíční mzdy s odměňováním podle platných předpisů o mzdě (v privátní sféře a v lázeňských organizacích) za roky 2012 a 2013 podle jednotlivých kategorií zaměstnanců ukazuje následující tabulka.

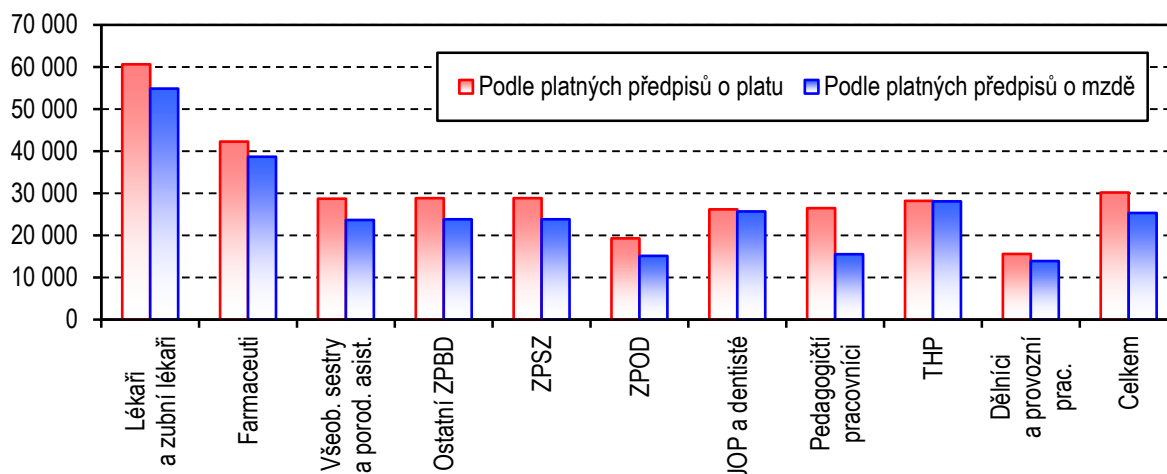
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR
(odměňování podle platných předpisů o mzdě)

Kategorie zaměstnanců	Průměrná měsíční mzda		Meziroční přírůstek	
	2012	2013	Kč	%
Lékaři a zubní lékaři	55 957	54 863	-1 094	-2,0
Farmaceuti	37 655	38 672	1 017	2,7
Všeobecné sestry a porodní asistentky	23 567	23 647	80	0,3
Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	24 258	23 816	-442	-1,8
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	22 841	23 816	975	4,3
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	15 122	15 117	-5	0,0
Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté	26 009	25 677	-332	-1,3
Pedagogičtí pracovníci	17 207	15 514	-1 693	-9,8
Technicko-hospodářští pracovníci	29 686	28 070	-1 616	-5,4
Dělníci a provozní pracovníci	13 987	13 890	-97	-0,7
Celkem	25 439	25 314	-125	-0,5

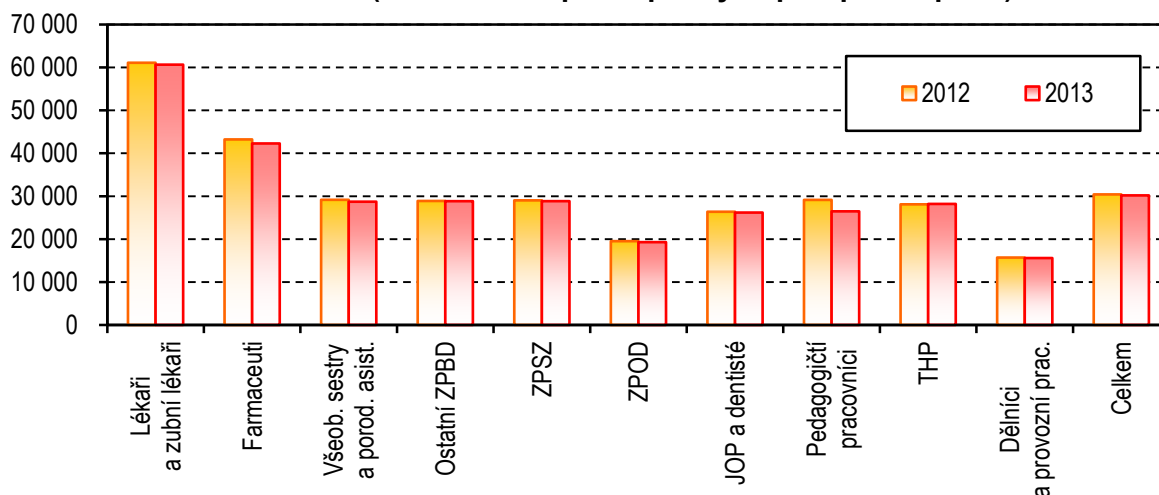
Průměrná měsíční mzda v lázeňských zařízeních (státních i nestátních) v roce 2013 dosáhla u lékařů a zubních lékařů výše 51 184 Kč a u všeobecných sester a porodních asistentek 20 183 Kč.

Vypracovala: Ing. Eliška Mašková

Graf 1. Srovnání průměrného měsíčního platu a průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR v roce 2013

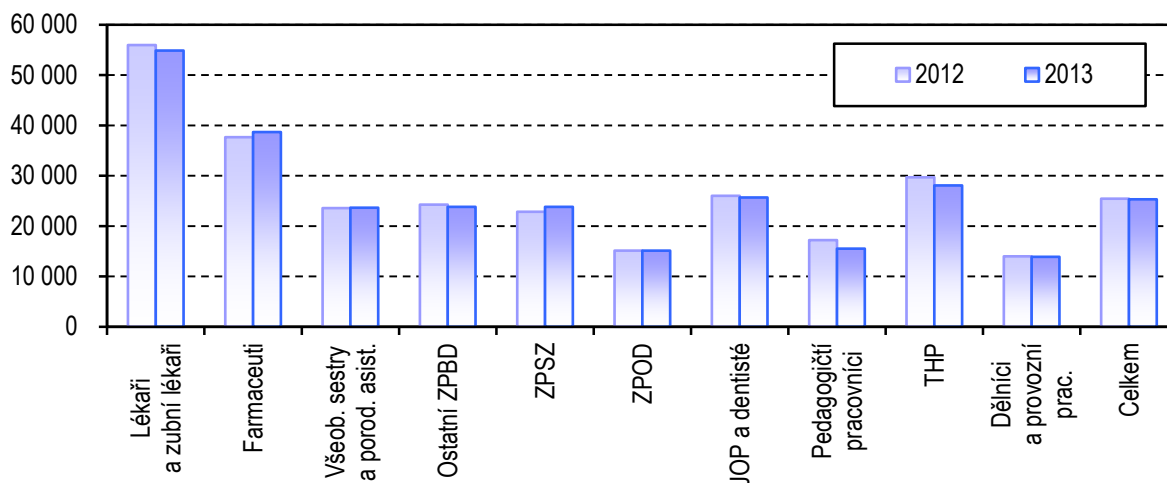

Graf 2. Srovnání průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví celkem v ČR (odměňování podle platných předpisů o platu)

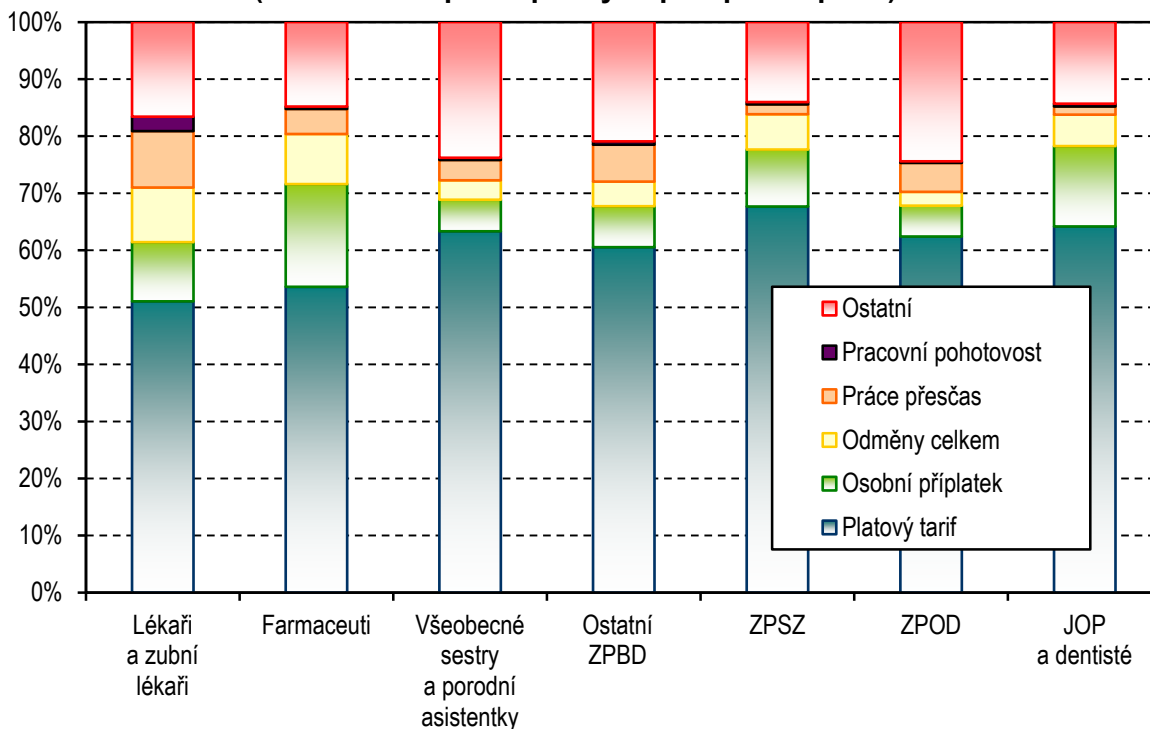

Pozn. - Graf 1, 2: od roku 2012 - průměrný plat zaměstnanců je celkový průměrný plat vypočtený z platů zaměstnanců, kteří jsou odměňováni podle platových tarifů a z platů zaměstnanců, kteří jsou odměňováni smluvním platem

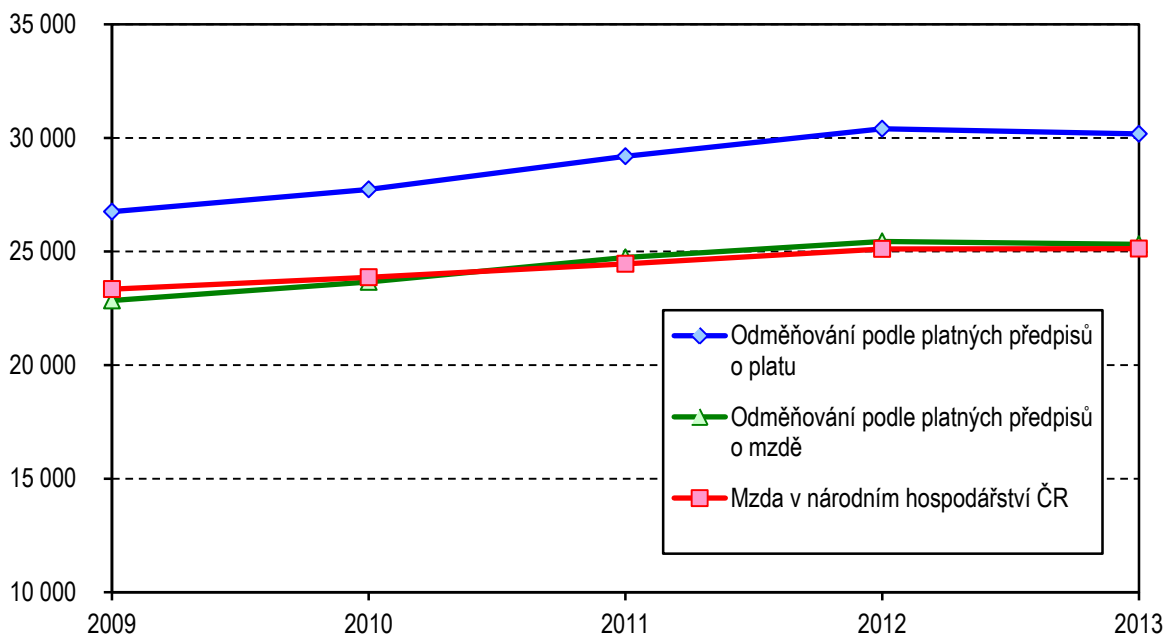
Graf 3. Srovnání průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR (odměňování podle platných předpisů o mzdě)

Graf 4. Struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků ve zdravotnictví celkem v ČR v roce 2013 (odměňování podle platných předpisů o platu)

Graf 5. Srovnání průměrného měsíčního platu a průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem s průměrnou měsíční mzdou v ČR

Od roku 2012 - průměrný plat zaměstnanců je celkový průměrný plat vypočtený z platů zaměstnanců, kteří jsou odměňováni podle platových tarifů a z platů zaměstnanců, kteří jsou odměňováni smluvním platem

Mzda v národním hospodářství ČR v roce 2012 a 2013 předběžná data

Podrobná struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků ve zdravotnictví celkem ČR v roce 2013
(odměňování podle platných předpisů o platu)

Kategorie zaměstnanců		Lékaři a zubní lékaři	Farmaceuti	Všeobecné sestry a porodní asistentky	Ostatní ZPBD	ZPSZ	ZPOD	JOP a dentisté
Plat celkem		58 837	41 859	28 707	28 825	28 645	19 281	26 112
v tom	tarifní plat	30 031	22 433	18 178	17 450	19 382	12 033	16 756
	příplatek za vedení	969	952	231	222	338	11	211
	příplatek za práci ve ztíženém prostředí	102	116	57	144	55	41	109
	zvláštní příplatky	591	138	704	634	185	773	201
	plat za práci přesčas vč. příplatku	5 818	1 836	1 020	1 866	493	979	373
	odměna za pracovní pohotovost	1 490	177	113	168	117	53	129
	příplatky za práci v SO + NE	1 160	322	1 178	766	108	859	76
	příplatek za práci ve svátek	549	136	511	356	33	378	30
	příplatek za noční práci	905	135	1 005	624	21	591	35
	příplatek za rozdělenou směnu	-	-	-	-	-	-	-
	plat při výkonu jiné práce a práce v cizině	-	-	-	19	-	-	-
	doplatek do výše minimálního nebo zaruč. platu	-	-	-	-	-	-	-
	náhrady platu	5 482	4 403	3 142	3 264	3 279	2 053	3 075
	osobní příplatek	6 105	7 536	1 588	2 070	2 861	1 043	3 678
odměny	5 633	3 676	978	1 243	1 774	466	1 439	
Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců		11 635	515	33 442	8 259	3 343	14 875	821